

M.A. 1st Semester Examination, 2023**SANSKRIT (PG)****PAPER – SAN-103**

Full Marks : 40

Time : 2 hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.**Illustrate the answers wherever necessary.***सर्वेषां प्रश्नानामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रदेयम्।****1. यथेच्छम् प्रश्नचतुष्टयम् उत्तरत।****2x4=8**

- i) प्रत्याहारेषु इतां ग्रहणं भवति न वा ? कारणं लिखत।
- ii) कति अभ्यन्तरप्रयत्नाः ? के च ते ?
- iii) डिच्च इति सूत्रेण कस्य स्थाने आदेशः विधीयते ? इदं सूत्रं कस्य सूत्रस्य अपवादः ?
- iv) गुरुसंज्ञाविधायकानि सूत्राणि लिखत ?
- v) सिद्धान्तकौमुद्यानुसारं सन्धिः कतिविधः ? के च ते ?
- v) एच् वर्णानां स्थाने संहितायाम् अचि परे के आदेशाः केन सूत्रेण भवन्ति ?

2. चतुर्णां व्याख्या कार्या।**4x4=16**

- i) आदिरन्त्येन सहेता।
- ii) तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम्
- iii) न वेति विभाषा।
- iv) इको गुणवृद्धी।
- v) अनचि च।

vi) प्लुतप्रगृह्या अचि नित्यम्।

3. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयमुत्तरत। 8x2=16

i) पङ्क्तिं व्याख्यात- तेन विश्वपाभिः इत्यत्र हो ढः इति ढत्वं न भवति।

ii) परिभाषां व्याख्यात-

परनित्यान्तरङ्गापवादानामुत्तरोत्तरं बलीयः।

iii) स्वरवर्णानां भेदान् प्रदर्शयत।

iv) चतुर्नाम् सन्धिरूपं ससूत्रं साधयत-

सुद्ध्युपास्यः, नायकः, गव्यम्, हर एहि, हरी एतौ।